

JÖVŐ

DEMOKRATA NAPILAP

Taxa postala platite in numerar
conf. apr. Nr. 59352/947.

1949, május 28, SZOMBAT
V. évfolyam, 1350 szám.

Szerkesztőség: Arad, Petőfi uccá 1.

Telefon: 30-97.

Kiadóhivatal: Köztársaság utja 96.

Telefon: 20-76

Sangháj felszabadítása újabb csapás az imperialistákra

Sanghajt, a világ egyik legnagyobb városát, a kínai néphadsereg elfoglalta. Még egy nappal előbb, a kuomintang hadseregparancsnoka Tang En Po tábornok nagyhangon kürtölte világgá: ahogyan azt a náciista hadijelentésekből megtanulta: „Sanghajt nem adjuk fel! Sangháj a kommunisták temetője lesz!” És ezt a hírt az imperialista sajtó fennhangon harsonáztta.

Tang En Po tábornok tényleg nem adta fel a várost, de — a várost bevették! Mégpedig 24 órára e „történelmi jelentőségű” kinyilatkoztatás után. Tang En Po tábornok tévedett és ezt a saját bőrén kellett tapasztalnia: Sanghajt a kommunisták foglalták el! De honnan is tudhatta volna Tang En Po tábornok, hogy e század a kommunizmus győzelmének százada?

Mikor a néphadsereg a városba bevált, a lakosság öröme nem ismert határt. Hat millió ember fogadta kitörő lelkesedéssel a felszabadító seregeket, amelynek győzelméből a munkásság is kivette részét: Ők védelmezték meg a gyárakat és üzemeket, nehogy a kuomintang urai, a „civilizáció védelmezői”, elpusztítsák. Így óvták meg „Kelet Gyöngyének” — ahogyan Sanghajt a nyugatiak nevezték — legnagyobb kincseit, Kína legnagyobb ipartelepeit. Ezeknek a gyáraknak jó védelme a tröszturak zsebeit tömte degeszre azelőtt. Itt kevés tőkével sokat lehetett keresni, mert a kínai munkás a világ legolcsóbb munkaereje volt és nem kellett kimélni őket, mert számuk több, mint 450 millió!

Négyezerötven millió kínai! A béke táborának győzedelmes, hatalmas hadserege! Százmilliók, akik a szabadságért küzdenek és ez a szám, ezek a győzelmek borzalommal és aggodalommal töltik el az imperialista urakat. Az Observer című reakciós lap ezt írja: „Most először fordul elő a történelem folyamán, hogy Kína nagy hatalom lesz.” Igen! Most történik majd meg először, hogy az elnyomott kínai nép, amelynek sorában tízmillió riksakuli él, leveti magáról a rabság láncait és a Kínai Kommunista Párttal az élén, elindul azon a fényes úton, amelyet a Nagy Októberi Szocialista Forradalom nyitott meg az emberiség előtt.

A kínai riksakuli élete abból állt, hogy kocsijuk elé fogva magukat, elpelték a „nyugati” civilizáció „tiszteltreméltó” képviselőit és a kínai rab-szolgatartókat. A riksakuli nem volt hosszú életű. Foglalkozása kezdetétől számítva 5, legfeljebb 6 évet élt. De ez csak egyik része volt az éhségben, kínokban és nyomorban élő kínai nép szenvedéseinek. A derék kínai nép dühe és elkeseredése a vad gyarmati kizsákmányolás és annak belső lakajrendszer ellen nem ismert határt. A kínai néphadsereg az utolsó 29 nappal alatt közel 500 kilométert tett meg, 102 várost szabadított fel, a kuomintang 8 hadseregét verte tönkre és 3

(Folytatása a 2-ik oldalon)

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége Politikai Irodájának határozata

A RMP KV Politikai Irodája a folyó évi május 25-i ülésén, miután meghallgatta Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs jelentését a Duna-Fekete-tenger csatorna építésének tervéről

és a környező vidékek gazdasági és kulturális fejlesztésére vonatkozólag, megállapította, hogy ez a nagy munkálat része a szocializmus építése művének országunkban és elhatároz

ta, hogy a minisztertanács elé javaslatot terjeszt a csatorna építésének előkészítő munkálatok azonnali megkezdése érdekében.

A minisztertanács határozata a Duna-Fekete-tenger csatorna építésére vonatkozólag

A Hivatalos Közlöny mai száma közli a minisztertanács határozatát, amely szerint 1949 második felében megkezdik a Duna-Fekete-tenger csatorna építésének előkészítő munkálatait.

Ezt a határozatot a minisztertanács Gh. Gheorghiu-Dej miniszterelnökhelyettes előterjesztésére hozta.

E munkálatok különleges jelentőségét hangsúlyozza a magas határozat, amely rámutat arra, hogy a Duna-Fekete-tenger csatorna építése biztosítja:

— a legolcsóbb és legrövidebb vízi szállítását a Fekete-tenger felé;
— az ország délkeleti részének iparosítását;

— a vidék gazdasági és kulturális fejlődését;

— megfelelő feltételek megteremtését a mezőgazdaság feljavítása és a dolgozó parasztság életszínvonalának felmérése érdekében;

— új lehetőségek teremtését a szárazság leküzdésére, amely állandóan veszélyezteti az ország délkeleti részét;

— a Carasul-völgy mocsarainak lecsapolását, amelyen keresztül hozzájárul a maláriás vidék lakosságának meggyógyításához.

A csatornaépítéssel kapcsolatosan új vasútvonalakat, országutakat, lakóházakat építenek, új kereskedelmi és ipari vállalatokat, valamint kul-

turális intézményeket létesítenek, a technikai káderek kiképzését, tanintézeteket állítanak f. l. E feladatok elvégzése az ország egész gazdasági erejének mozgósítását teszi szükségessé.

A csatorna építésére vonatkozó tanulmánytervezési és építési-szerelési munkálatok elvégzésére „Duna-Fekete-tengeri csatorna-munkálatok vezérigazgatósága” néven új, különleges megbízatású igazgatóságot létesítettek, amely közvetlenül a miniszterelnökség hatásköréhez tartozik.

Az új igazgatóság vezérigazgatójaként Gheorghe Hosut neveztek ki.

Visinszkij szovjet külügyminiszter a párisi értekezlet harmadik ülésén is nagyhatású beszédet mondott

PARIS. A Külügyminiszterek Tanácsa május 25-én ülésezett harmadik ízben és ez alkalommal A. I. Visinszkij elnökölt. Az ülésen ismét a napirend első pontjára vonatkozó vitát folytatták. A. I. Visinszkij beszélt, válaszolt Acheson, Schuman és Bevin május 24-én elmondott beszédeire.

Visinszkij előljáróban megállapította, hogy röviden kíván válaszolni az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország

küldötteinek kedden elmondott megállapításaira, amelyeket a szovjet küldöttség részéről a Külügyminiszterek Tanácsa elé megvitatás végett terjesztett javaslatokkal kapcsolatosan tettek.

Részletesen boncolgatta Acheson, Schuman és Bevin megállapításait, akik a potsdami megállapodásról mint „kiinduló pontról” beszéltek. Acheson azt igyekezett bizonyítani, hogy az Egyesült Államok politiká-

ja a potsdami határozatok alapján áll, hogy az amerikai megszállási övezet náciellenesítése és demilitarizálása csaknem befejeződött, az összes háborús bűnösöket felelősségre vonták és megbüntették és hogy — amint Acheson mondta — „a német nép demokratikus alapokon kezd tényleg élni”. Igaz, hogy még Acheson is szükségesnek tartotta ezzel kapcsolatosan bizonyos fenntartások említését.

Visinszkij részletesen mutatott rá Acheson ellentmondásaira, majd Schuman és Bevin megállapításával foglalkozott és bebizonyította, hogy Bevin miképpen kerülgette a lényegét.

Kifejtette, hogy a három külügyminiszter beszédét igazolni próbálta a Szövetség's Ellenőrző Bizottság helyreállításával szembeni ellenkezést, amiről Acheson úgy beszélt, mint „hátrafelé történő lépésről”. Feltette a kérdést Visinszkij, hogy ebben az esetben, hogy magyarázható az 1949 áprilisában Washingtonban aláírt egyezmény a németországi háromhatalmi ellenőrzésről. Ez bizonyos legfőbb bizottság léte-

(Folytatás a 8-ik oldalon)

A pankotai hajlított-fabutorgyárban május 21 óta már a júniusi terv-előirányzatra dolgoznak

A pankotai „Rasarit” hajlított-fabutorgyárban lelkes, öntudatos munka folyik az Állami Terv teljesítéséért és túlteljesítéséért. A termelés menetét jól szervezték meg és ennek kitünő eredménye is mutatkozott. A gyár a május havi terv előirányzatot 21-ig teljesítette. Az üzem munkásai május 22-én reggeltől kezdve már a júniusi terv-előirányzatra dolgoznak.

A kitünő termelési eredményhez hozzájárul az is, hogy az üzem dolgozói rendszeresítették a termelési értékeket és ezek során a bírálat és önbírálat szellemében kizsákmányolták ki a hibákat, a fogyatékoságokat, hogy minél jobb minőségű árukat gyártsanak és túlteljesítsék az Állami Tervet.

eszedét semmisítette meg, pedig azok nem szűkítődtek sem az amerikai ágyukban, sem pedig amerikai tankokban és repülőgépekben.

Az Observer követeli: „Szüntessék be a szövetségesek a kuomintang támogatását és kezdjenek megegyezni a győztesekkel”, hogy ha már a talaj kicsuszott a lábuk alól, legalább az „üzletet” mentse meg. Csak az fáj nekik, hogy az új Kínával egyenlő félként kell tárgyalniok.

De egész Kína felszabadítása — ami Sangháj elfoglalása után már rövid idő kérdése, mert Sangháj volt a kuomintang utolsó védvonala, — nemcsak azt jelenti, hogy a felszabadított népek és a béke frontja ismét nagyszabásúan megerősödik, hanem azt is, hogy a Kínával szomszédos népek: Indó-kína, Vietnam, Birma újult erővel vetik bele magukat a harcba. Ennek eredménye pedig az imperializmus erőinek mind szűkebb körre korlátozódása.

A gyarmati népek harca az imperialista hatalmak ellen mind nagyobb területre terjed. A harcok kezdenek a „fekete” földrészen, Afrikára is kiterjedni. És ebben a harcban a népek a Szovjetunió példamutatását követik. Ez magyarázza meg a felszabadító harc új jellegét, azt, hogy annak vezetőereje nem a kizsákmányoló osztály, a kapitalisták; hanem a leghaladóbb erő; a proletárium, amely arra hivatott, hogy a Kommunista Párttal az élén, az uralmat kezébe vegye!

A kuomintang megsemmisítése Kínában az imperialisták számára távolkeleti védőbástyájuk elvesztését jelenti. Kína kiszakadása az imperialista gyűlölet nagy veszteség a nyugati hatalmaknak, mert Kína nemcsak ellenség, — de hátuk megett is áll. Kína most a béke harcainak nagy táborába lép és ezt a tényt semmiféle mellébeszélés nem változtatja meg!

52 gyermek részére utal ki naponta tejadagot az UFDR ujaradi szervezete

Az UFDR ujaradi szervezete ingyenes tejellátást biztosított gyermekek és állapotos asszonyok számára. Ötvenkét gyermek részesül ilyen tejellátásban, olyan gyermekek, akik meg nem töltötték be az ötödik életévüket. Az UFDR szivügyének tekinti az új generáció fejlődésének elősegítését.

A tejakció létrehozásához hozzájárult a gyermekvédő egyesület is, amely edényeket és élelmiszereket is adott az UFDR ujaradi szervezetének. A tejellátási mozgalom megszervezésében Brandt Mária, Zama Emilia, és Cohan Irina tüntek ki.

KLUG ROZÁLIA, levelező

SPORT

Vasárnap az SSCA pályán

CFR-Aurul „B” ligás mérkőzés, AMTE Vörös Lobogo-Indagrara selejtező

Vasárnap délután az SSCA-pályán kettős, nagyérdeklős mérkőzés kerül lebonyolításra. Fél 6 órakor a brádi „Aurul” ellen játszik a CFR. Ez a mérkőzés rendkívül fontoságú, mert amennyiben az aradi csapat győz, úgy továbbra is az élcsoportban marad. Az aradi CFR várható összeállítás a mérkőzésre a következő:

Hevesi (Domszeganu) —
Fried, Docmanov — Tipel,
Zelenák, Znorovszki —
Schertz, Siboteanu, Moskó,
Pernecki, Pálfi (Éles).

A B-ligás bajnoki mérkőzést

megelőzően a kerületi bajnokság két csoportgyőztese, az AMTE-Vörös Lobogó és az Indagrara játszik, elsősorban a bajnoki címért és azért, hogy melyik csapat kerül be a kerületi bajnokok küzdelmébe, amely a B-ligába való bejutásért kezdődik meg.

Mindkét csapat jó formában van és így ez a mérkőzés is izgalmas, nagyvonalú küzdelemnek ígérkezik.

Az érdekes kettős mérkőzésre jegyek elővételben a volt Manea uridivatüzlet helyén lévő sorsjegyirodában kaphatók.

Birkózó csapatverseny a munkakamara helyiségében

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor a munkakamara nagytermében birkózó csapatversenyt bonyolítanak le az aradi CFR és a lugosi munkáscsapat között. A lugosiak a birkózó csapatbajnokság nyugati csoportjának élén állanak és így aradi szereplésük nagy érdeklődésre tarthat számot. A csapatok összeállítása a következő: Lég „A”: Popescu Lugos—Oala CFR, lég „B”: Tar-

zin Lugos—Mateias CFR, pehelysúly: Ciosa Lugos—Ciura CFR, könnyűsúly: Popescu Lugos—Matea CFR, kisközépsúly: Ciosa I Lugos—Belustea CFR, középsúly: Szuli Lugos—Tataru CFR, kisnehézsúly: Dragomir Lugos—Margineanu CFR, nehézsúly: Balogh Lugos—Hotea CFR.

MEDVE ISTVAN
CFR levelező

Felhívás.

Miután a bizományi osztály folyó évi május hó 31-ével megszűnik, felhívom és felkérem tisztelt ügyfeleimet, hogy

a nálam levő bizományi tárgyakat 6 (hat) napon belül feltétlenül elvinni sziveskedjenek.

Órák, ezüstök, ékszerek vétele és eladása továbbra is mindenkor szolid áron.

Oz. HARTMANN KÁLMÁNNÉ

óra- és ékszerüzlet.

(Köztársaság-utja 98) Frimu-ucca 2-4.

Órajavításokat vállalok, pontos és gyors kiszolgálást garantálok

Iovanov Iuliu

órás

(Köztársaság-útja 98) Frimu-ucca 2-4.

Hartmann ékszerüzletben.

Apróhirdetés

KÖNYVELÉSI magánórákat adok. Beck Richard, autorizált könyvelő. Cosbuc ucca 1. 2653

KIS MACANHÁZ tisztviselőtelepen olcsón eladó. Érdeklődni: Cuza Voda 15 szám. 2661

ELADO egy parasztszekér, 5-8s eke, vasborona, ostoros szövőszék, 2x130 m. blondel ráma, írófekerékpár, íróasztal. Érdeklődni: Luther tér 2, apart. 7. 2662

HÁLÓSZOBA, dió, teli, asztalosnál olcsón eladó. Sarmiseghezuza 24.

DUPLASOROS sötétkék bőrnagy eladó. Marasesti 7, apart. 3. 2664

MÁRKÁS karkötő órát, (nem arany) veszek megbízom. részére. „Tempo” bizományi üzlet, Fischer Kliz palota. VESZÜNK 2 hordót 600 literest. Telefon 26—56. 2663

MINDENES fiatal főzőnőt keres házaspár. Greceanu 13, apart. 3. 2667
SZEPESSI mély gyermekkocsi eladó. Cim a kiadóban.

SÜRGŐSEN megvételre keresek egy „Biologia pt. cl. XI. media” könyvet. Jurca, Metianu ucca 6. 2669

ELVESZETT Kelemen Pál, Pecica 1777 hsz. lakos 1421—945 számú buletinja, semmisnek nyilvánítja. 2670

ELADO modern kombinált szoba és ebédlő. Megtekinthető 1—3 között. Köziárság utja 84, II. em., ap. 4.

PHILIPS 7+2 nyolchullámkörös rádió, klaviatúrával; politturos modern ebédlő, szőnyegek eladók. Valkó, Ecat. Teodoriu 3. 2617

ELSŐRENDŰ háló és kombinált szoba eladó asztalosnál. Blanduziei 18.

VAS IRATSZEKRÉNY eladó. Lenin ut 13, II. emelet. 2657

ELADO márkás rádió kitűnő állapotban, három hullámhosszon dolgozik. Ujarad, Schmelzer ucca 88. Kohut.

ELADOK: súlyosított varrógép, hármas szekrény, perzsaszőnyegek, fekete kereszthúros zongora, ebédlő és hálószoba butor, varázsszemes rádió, sezlonok stb. Greceanu 18, ajtó 6. 2626

KERESEK megvételre kis kalapácsos darálót. Cimeket a kiadóba kérek.

KERESEK egy jégszekrényt bérbe. Néphadsereg utja 15. 2674

GAZDÁLKODÁSRA alkalmas ház megfelelő árban eladó. Remus ucca 38.

ELHELYEKEDÉST keresek, gyermek gondozáshoz, betegápoláshoz, háztartáshoz értek, iratokkal rendelkezem. Dobrogeanu Ghera (Orzi) ucca 18, apart. 6. 2676

GYERMEK sportkocsi eladó. Saguna 49, felső csengő. 2677

PIANINO, bécsi gyártmány eladó. Krausz, Gheorghe Popa 1. I. em. apart. 5. 2678

JOLFŐZŐ megbízható minden felvétetik. Greceanu ucca 18, ap. 2.

Olvassa és terjessze a Jövőt!

UJ IDŐK Mozi (volt VICTORIA)

Ma kivételes műsort mutat be

1. Szovjet híradó;
2. Tudomány és technika;
3. Szovjet sport (színes);
4. A sejt életéből (tudományos film)
5. Földrengés;
6. Batum (földrajzi film);
7. Színes rajzfilm.

Figyelem! Egységes helyárak: 15 lej
Előadások 3-tól 11-ig folytatódólagosan

Corso-mozgó

Előadások: 5, 7 és 9 órakor
Vas.: 11.30, 3, 5, 7 és 9-kor

A prágai állami stúdiók 1948-as alkotása,

KRAKATIT

KAREL CAPEK regénye után

Popular-mozgó

Előadások: 5, 7 és 9 órakor
Ma bemutató!

Titkos iratok

Cselekménydus izgalmas kémfilm.

N. SZVOBODIN, T. ALCEVA
A. ABRIKOSZOV

Magyar feliratok. Filmhíradó a bukaresti Május 1-ről

Urania mozgó

Előadások: 5, 7 és 9 órakor
Vas. 11.30, 3, 4.30, 6, 7.30, 9-kor

MA!

VIHAR A HEGYEK BEN

Izgalmas csehszlovák film.
Fősz.: I. Prucha — I. Kacer
M. Vasova

Elhangzott a vádirat a ciszterna-panamisták bünszövetkezetének perében

H.

Anton Dumitriu a fiókok ellenőrzésének ürügyével két-három hétre távozik az országból, de több mint három hónapig Párisban marad. Ezen idő alatt botrányos mulatozásokkal tölti idejét. Anton Dumitriu életmódjáról a „Creditul Minier” bukaresti vezetősége idejében tudomást szerzett.

Anton Dumitriu állandóan a bíróságokkal hadilábon álló személyek társaságában volt, többek között George Littmannal, a sinai kaszinó volt tulajdonosával. Kicsapongó és fényűző életmódja mellett nem feledkezett meg arról sem, hogy az ország kifosztása során saját magának is mesebeli vagyont szerezzon. Ez könnyen megvalósítható volt hasonszórú barátai segítségével. Anton Dumitriu ezáltal hatalmas károkat okozott az általa képviselt vállalatnak. Ezek a károk visszahatottak az

államra és a hitlerista háború és a szárazság okozta nehézségek elhárításáért harcoló dolgozó tömegekre.

Mig a dolgozók keményen harcoltak az ország ujjaépítéséért, a kizsákmányolók e külföldön tartózkodó csoportja tovább folytatta züllött életét. Új és új pénzforrások után kutatott, hogy megszerezze az országunkkal ellenséges politikai akcióhoz, fényűző és kicsapongó életmódjukhoz szükséges összegeket.

Egy elmaradt „üzlet” jutalékai

Ilyen körülmények között készült elő a kizsákmányoló csoport második nagy üzletét, amely arra irányult, hogy egyoldalú kötelezettségeket megszabó szerződés útján jelentékeny összegű tulajdonítsanak el a román állam és Svác között megkötendő szerződés keretében folyósított összegből.

George Litman, Anton Dumitriával és Soneriuval együtt előkészítik az üzletet és a következőképpen osztják fel a szerepeket egymás között: Litman ajánlatot tesz és Dumitriu az ajánlatra rávezetett határozattal helybenhagyja a Creditul Minier részvénypénzesítését. A Creditul Minier részvényeinek magas áron. A Creditul Miniernek, nem volt szüksége ezekre a ciszternákra. Elymódon olyan megegyezés ítélt, amely rendkívül káros a részvénytársaság érdekeire, azonban nagy hasznot hajt a kizsákmányoló csoportnak. Ebből az üzletről a következő jutalékok jártak: Mircea Solacolumnak 120.000 svájci frank, Soneriu-nak 50.000 svájci frank és Anton Dumitriunak 50.000 svájci frank. A svájci kölcsönre vonatkozó gazdasági egyezmény ratifikálásának elmaradása azzal a következménnyel járt, hogy nem lehetett nyílni ezt az első nagy üzletet. Világosan kitűnik azonban ebből milyen szellemben dolgoztak a burzsoázia és földesurak képviselői, akik azzal az ürüggyel tartózkodtak külföldön, hogy az általiuk képviselt vállalat érdekeit védik, valójában azonban óriási nyereségre törekedtek a vállalat és a nemzetgazdaság terhére.

Több mint háromhavi botrányos párisi mulatozás után, Anton Dumitriu visszatér az országba, anélkül, hogy valamit is közölne a ciszterna-autók ügyével kapcsolatban, anélkül, hogy bármit is elért volna a külföldi fiókok helyes gazdálkodása érdekében. Egész tevékenysége arra szorított, hogy külföldre vitte a Creditul Minier részvényeit és hogy éjjeli mulatozásokat folytatott azokból az elképesztően nagy összegűkből amelyeket — mint később látni fogjuk — a fiókoktól veti fel.

1946 júniusában Anton Dumitriu hazatér az országba és azóta egyetlen gondolat foglalkoztatja, az, hogy visszatérjen külföldre, hogy véghez vigye a bünszöveget elszikkasztó a Creditul Minier vagyonát.

Ez kitűnik az 1946 augusztus 5-i S. A. pour le Finances et Industrie című levélből. Ez egyenlő volt jelentős értékű nemzeti vagyon elidegenítésével, valamint azzal, hogy ezt az összeget burzsoáziank és földbirtokosaink képviselőinek rendelkezésére bocsássák ki, hogy pénzügyi alapot teremtsenek azoknak a bandáknak a számára, amelyek külföldről folytattak cselszövéseket hazánk ellen.

„Megjegyezni kívánom — vallotta Mihai Artreanu — hogy Anton Dumitriu az első párisi utjáról hazatérve, igen furcsán viselkedett, szórakozott és cigandolkozott volt.”

Anton Dumitriu alig várta az alkalmat, hogy visszatérjen Párisba. 1946 novemberében elindul Frágán keresztül második útjára.

Ez alkalommal más ürügyekre hivatkozott. Első ürügye az volt, hogy bizonyos Berger nevű francia állampolgárral szeretné megbeszélni párisi fiókjuk kifejtését. Megnövelné a tőkét azzal a 70.000 „Cremi-Fraro” részvénnyel, amelyet titokban vittek át Párisba, valamint a Berger által rendelkezésre bocsátott francia tőkével.

Hogy ez nem volt más, mint ürügy, az is bizonyítja, hogy 1946 novemberében Berger Bukarestben tartózkodott és így Anton Dumitriu elutazása felesleges volt.

Másik ürügye az volt, hogy újból ellenőrizni a párisi fiókot. Ez nem lehetett reális indok, ha figyelembe vesszük, hogy Anton Dumitriu semmit sem valósított meg ezirányban az előző több, mint háromhónapos párisi tartózkodása idején.

Anton Dumitriu elutazását azonban nagyon jól megmagyarázza az 1946 augusztus 5-i levél, amelyből kitűnik, hogy már akkor szándékában volt az újabb párisi látogatás azzal a jól meghatározott céllal, hogy megteremtse azt a céget, amelynek hivatala volt külföldre vinni a Creditul Minier fiókjainak összes részvényeit, hogy ott a kizsákmányolók és a nemzeti érdeke-

ket elárulók csoportjának kezére kerüljenek.

Eppen ezért az alkalmas pillanatban Anton Dumitriu bizonyítványt szerez be a bukaresti kereskedelmi és ipari kamarától, amely szerint „jogában áll egyedül jegyezni” a cég nevében bármilyen iratot, függetlenül annak természetétől, ami a rendelkezések kiadását, a pénzügyi intézkedéseket illeti. Ez a bizonyítvány azonban nem hiteles, mert az 1945 október 22-i keltezésű 48.697 számú ipari és kereskedelmiügyi miniszteri rendelet értelmében az állami ügykezelő joga a részvénytársaságok vagyonának kezelésére korlátozódik s azt nem lehet kiterjeszteni rendelkezések meghozására is.

Ezzel Anton Dumitriut elkíséri útjára I. Udrea ügyvéd is, aki azt a feladatot kapja, hogy segítse Dumitriut a fiókok ellenőrzésében.

Prágában Anton Dumitriut felhívja Litman telefonon Párisból és közli vele, hogy türelmetlenül várja őt, hogy Radu Xenopollal együtt perferkuáják az első utazás alkalmával előkészített gépkocsiciszterna üzletet.

Ez a gépkocsi ciszternákra vonatkozó üzlet kiindulópontja kellett volna legyen más tisztességtelen üzleteknek azzal a céllal, hogy a Soneriu birtokában levő „Cremi-fraro” üzleteket, valamint a fiókoknak a bukaresti Creditul Minier tulajdonában levő más részvényeit elidegenítsék.

Párisban Anton Dumitriu a Soneriu, George Litman és Radu Xenopol-csoporttal együtt újra megkezdte fényűző és tobzódó életét.

A szélhámosok haditerve

1. Egy úgynevezett vásárlási szerződést bizonyos nemlétező ciszternákra. A szerződésben rendkívül kedvező feltételek és túl magas árak szerepeltek. Kétszeres ára annak az összegnek, amelyért annak idején a piacon hasonló ciszternákat lehetett vásárolni.

2. Egy úgynevezett kölcsönegyezség, amelyre azért volt szükség, hogy kifelé igazolja a nemlétező ciszternák kifizetése érdekében létesített pénzalapot és a melynek fedezéül elzálogosították azokat a részvényeket, amelyeket a zsaroló banda meg akart szerezni. Ezzel az úgynevezett kölcsönrel, amely közli és teljesíthetetlen fizetési feltételeket ír elő, éppen azt akarták elérni, hogy adhatassák a „Cremifraro” elzálogosított részvényeit.

3. Egy úgynevezett petróleumtermékek leszállítására vonatkozó egyezmény, amellyel a nemlétező kölcsön kifizetése címén a „Cred-

itul Minier” teljesíthetetlen kötelezettségeket vett volna magára. E kötelezettségek teljesítésének elmulasztása aztán a banda számára lehetőséget teremtett volna arra, hogy igényeket támaszthasson a „Creditul Minier” összes külföldi érdekeltjeire.

Mindezeket a nemlétező műveleteket egy úgynevezett szerződésbe foglalták.

A nemzetgazdaságunk zsarolóinak e négy képviselője nagyon jól tudta, hogy a „Creditul Minier”-vállalatnak szüksége sincsen ciszternákra és hogy visszautasították ciszternák vásárlására vonatkozó kérdéseket, mégis a banda tagjai nem riadtak vissza attól, hogy céljuk érdekében adásvételi szerződést kössenek bizonyos nemlétező ciszternákra.

A „Creditul Minier”-vállalatnak egyáltalán nem volt szüksége ezekre a ciszternákra, jelent ki Simons Lesarsons. Ha csak négyet is vásároltak volna, ez maga is felesleges

Udrea azonban nem közli a bukaresti Creditul Minier-rel, hogy mi történik újra az állami ügykezelő körül, aki szintén azért utazott el, hogy ellenőrzést gyakoroljon. Erre azonban nem is gondol, hanem hallgatásával fedezi Anton Dumitriu tevékenységét azokkal az üzelmekkel kapcsolatban, amelyeket folytat.

Valóban, a négy vádlott, a burzsoázia és a földesurak képviselői, fényűző és tobzódó életmódjuk közepette állandóan vitáznak egymással azok felett a célok felett amelyeket Anton Dumitriu párisi utazásával akart végrehajtani. A cél az volt, hogy idegenítsék el a Creditul Minier külföldi részvényeit. A viták közöttük afelett folytattak, hogyan tudnának olyan indokolást találni, amellyel elleplezhetik ezt a gatzetletet.

Tekintettel azonban arra, hogy nem csak a „Cremifraro” részvényeit akarták átjuttatni a határon, hanem a többi fiókvállalat részvényeit is. Anton Dumitriu táviratot küld a Creditul Minier-nek Bukaresztbe, hogy küldjék el neki a „Petra”-vállalatnak, a rotterdami fióknak részvényeit.

A bűnügy aktáiból, valamint az ügyben felvett kihallgatási jegyzőkönyvekől kitűnik: milyen különleges fontos szerepet töltött be az ügyben Radu Xenopol, aki a tervezett célok megvalósításához a nemzetközi üzérkedésben szerzett nagy gyakorlatával George Littmannal együtt a legleleményesebb megoldási módokat találták fel a vállalat vagyonának kirablására.

A burzsoázia és a földesurak e négy képviselőjének bandájában Radu Xenopol azzal a törekvéssel és agyafurtságával tünt ki, hogy ne elégedjen meg csupán a „Cremifraro” részvényeivel, amelyek már a kezében voltak, hanem kövessenek el mindent a Creditul Minier összes külföldi érdekeltjeinek megszerzése érdekében.

Az Anton Dumitriu által táviratilag kért „Petra”-részvényeket a bukaresti Creditul Minier már nem küldte el, mivel a Nemzeti Bank, amelytől ezalakkal engedélyt kértek rá, visszautasította az átutalásra vonatkozó kérést. Ez azt igazolja, hogy ha ilyen átutalási engedélyt kértek volna tőle, a „Cremifraro” 70.000 részvényének átutalására sem adta volna ki.

Ahhoz, hogy a nagytőke képviselői elérhessék a „Cremifraro” egész, 70 ezer részvényből álló részvénytöredékjének fedezetét, hogy aztán tovább folytathassák a Creditul Minier összes külföldi érdekeltjeinek megszerzésére irányuló szándékukat, a négy főbb álló banda három jól megkülönböztethető, különböző szemfényvesztő műveletet terveztek.

fényűzés lett volna.

Anton Dumitriu azonban azzal indokolta meg a ciszternák vásárlását, hogy azokból a Distributia-nak is juttat, de ennek a vállalatnak sem volt szüksége hatnál több ciszternára, így tehát, ha 10 ciszternára kötötték volna szerződést, az is éppen elégséges lett volna, annál is inkább, mert az országban elegendő autó-ciszterna állott megvételre rendelkezésre jó állapotban és sokkal olcsóbban.

Az úgynevezett autó-ciszternák nemlétező szerződését a Mediteranee Europe, rövidítve „Meropa”-vállalattal kötötték meg, amely név alatt maga a banda tagjai rejtőzködtek, tekintettel arra, hogy a „Meropa” csak névleg volt a Littmann cége, valójában mindnyájuk vállalata volt.

A „Meropa”-nak nem is volt birtokában autó-ciszterna, ami ismétlően csak azt igazolja, hogy a szerződés csak jelképes volt.

A papiron létező „Meropa” társaság szerepe a szélhámosságok elkövetésében

Mindhárman nagyon jól tudták, hogy Anton Dumitriu-nak nincs jogában a „Creditul Minier” néven diszponálni és nincs joga elzálogosítani a „Cremifraro” részvényeit.

Azt is nagyon jól tudták, hogy nem lehet petróleumot exportálni előzetes engedély nélkül. Őket azonban nem az állítólagos szerződés érdekeltte, hanem olyan feltételek megteremtése, amelyek lehetővé teszik, hogy kezüket rátégyék a „Cremifraro” és a többi fiókok részvényeire.

A vádlottak bűnös szándékait legjobban az is igazolja, hogy miután Svájcban nem sikerült a kölcsönügyletet megkötöni és Anton Dumitriu aláírása értéktelenné vált, a banda újabb formát keresett és talált arra, hogy az autóciszternák állítólagos megvásárlásával végrehajtsák kitértült gaztettüket.

Ezt az úgynevezett szerződést a „Creditul Minier”-társaság felhatalmazása nélkül Anton Dumitriu kötötte meg a „Meropa”-társasággal, amely Littmann és a többi vádlottak tulajdona. A szerződést Xenopol szerkesztte, figyelve az 1946. december 30-án Anton Dumitriu felhatalmazás nélkül aláírja, anélkül, hogy azt előzőleg elolvasta volna.

A szerződés előzetes felolvasására egyébként nem is volt szükség, mert Anton Dumitriu csak a „Cremifraro” részvényeinek eltulajdonítása érdekében és a kilátásba helyezett bús jutalék érdekében írta alá. Ilyenformán tehát Dumitriu részére a szerződés tartalma teljesen közömbös volt.

A szélhámosság banda tulajdonát képező „Meropa”-társasággal létrejött állítólagos szerződés az alábbi feltételeket tartalmazza:

1. A „Meropa” azt állítja, hogy elad a „Creditul Minier”-nek autótartályokat, darabonként 1.085.000 francia frank áron, az egész fiktív rendelés értékét 1.958.500 svájci frank értékben állapították meg 2 szállítási időponttal: az első 1947. március 10–20. Ekkor kellett volna leszállítani a gépkocsikat. A tartályok szállítás határideje pedig 1947. augusztus 15.

2. Ugyancsak a „Meropa”-vállalatnál a nemlétező ciszternák rendelkezésére 1 millió 958.500 svájci frank összegű kölcsönt vesz fel és erre szerződést köt.

Anton Dumitriu a teljes összeg felvételéről nyugtát ad, jóllehet egyetlen lejt sem kapott kézhez, ugyanakkor pedig kötelezi magát a „kölcsönt” két részletben visszafizetni, és pedig: 958.500 svájci frankot 1947. április 25-én, 1 millió svájci frankot pedig 1947. május 5-én.

Ezt a fiktív kölcsönt a nemlétező és állítólag a román vállalatnak „adott” autótartályok elzálogosításával fedezi. A ciszternákon felül még a „Cremifraro” fiókvállalat 70 ezer darabból álló egymilliárd francia frank értékű Udrea ügyvéd megőrzésére bízott részvénypakettüket is elzálogosítják.

3. A kölcsön fedezésére Anton Dumitriu a „Creditul Minier”-vállalat megbízása nélkül megkötötte a petróleum szállítására vonatkozó állítólagos szerződést. Ebben a szerződésben Dumitriu kötelezi a „Creditul Minier”-t, hogy a „Meropa”-

vállalatnak az 1947. januárjában érvényben lévő áron szállítson petróleumtermékeket.

Ugyanaznap, 1947. december 30-án Anton Dumitriu bandájához tartozó három társával együtt minden előkészületet megtett, hogy a „Meropa”-val megkötött állítólagos szerződést, amely a fentebb elsorolt mindhárom műveletet magában foglalja,

Vállalat-alapítások a lichtensteini bünbarlangban

A négy szélhámosság arra a megoldásra jut, hogy nem helyes, ha mindhárom fiktív műveletet egyetlen szerződésben foglalják össze, mert ez átlátszóvá tenné a szélhámosságot és a csalást. Ezért elhatározták, hogy a három fiktív megállapodást három állítólagos külön szerződésben fektetik le és a banda tulajdonát képező három különböző vállalattal kötik meg.

De az ügyletek még ebben a formában is olyan botrányosnak tűntek, hogy a Dumitriu-Littmann-Soneriu és Xenopol-csoport a szerződéses hitelcsítésére olyan területet választ, amely a zsidó üzletkéldorodója. Vaduzt, Lichtenstein fővárosát, a vagyonharcosuló pénzmozgások és iparhárók, a nemzetközi fezőrök hazáját választják.

Vaduz városának 1800 lakosa van, akik közül 280 ügyvédséggel foglalkozik. Ezek külön kasztot képviselnek és mindnyájan azokból a gyanús üzletkötőkből élnek, amelyeknek szerződésüket Vaduzba hozzák hitelcsítésre.

A Vaduzban tevékenykedő üzerek és kalandorok összetartásának jellemzésére megemlíthetjük, hogy ebben a városban az ügyvéd csak akkor áll szóba a féllal, ha a kikötött hasznát biztosították. Vaduzban a törvényszék elnöke és Lichtenstein Állami Bankjának igazgatója részvényesei a kereskedelmi vállalatok nagyrészeinek, amelyek Vaduzban kimondottan rablási és zsarolási célokból létesülnek. A nemzetgazdaságunk érdekével üzérkedő banda tulajdonát képező vállalatoknál szintén a részvényesek soraiban találjuk a törvényszéki elnököt és az állami bank igazgatóját. (Lásd Simons Lessersons vallomását).

Ebben a rablóbarlangban gyűlt össze a banda a „Creditul Minier” vagyonának kifosztására. A paramisták magukkal hozták az időközben Udreatól átvett 70 ezer darab „Cremifraro”-részvényt, amelyet Soneriu hordoztatott diplomáciai táskájában. A részvényeket elzálogosították a lichtensteini Állami Banknál, a

A banda részére azonban a kölcsönnek jól meghatározott célja volt. Tudták ugyanis, hogy a fent említett rövidlejáratú visszafizetési határidővel megvalósíthatatlan feltételeket teremtettek, amely egész biztosan a lét felszámolásához vezet. Nemzetgazdaságunk kiszípolozóinak képviselőiből álló banda-tröszt tulajdonképpen már régen erre a dologra lett. Ugyanazokat a gépkocsi-ciszternákat zálogosították el, amelyek az állítólagos eladás tárgyát képezték. Ezek tulajdon-

hitelcsítésék és ugyanakkor ténylegesen zálogba helyezték a „Cremifraro” részvényeit.

Anton Dumitriu azonban Párisból hirtelen Rómába utazik, ahol pénzsóvársága újabb szélhámosság elkövetésére ösztökéli. Itt saját szakállára szerződést köt, amelyről később szó esik — és elkótyavetyéli a „Creditul Minier” római fiókjá-

melynek igazgatója egyben a fiktív vállalat részvényeseinek egyike.

Vaduzban még két órára sem volt szükség, hogy a banda által kitértelt és a szélhámosság keresztülvételére szolgáló részvénytársaságokat megállapítsák. Ezalatt a rövid idő alatt a törvényszéken azokat a szerződéseket is hitelcsítésre, amelyeket Anton Dumitriu törvénytelenül és az ipar- és kereskedelmiügy-miniszterium 1945. október 22-én kiadott 48.697 sz. rendlete ellenére aláírt. Ez a rendelet ugyanis megtiltotta Dumitriunak, hogy a „Creditul Minier” terhére kötelezettségeket vállaljon.

A Vaduzban létesített társaságok Radu Xenopol bandájának tulajdonát képezik és Xenopolék közvetítő útján a vállalatok részvényeinek 30 százalékát maguknak tartották meg. (Lásd Simons Lessersons vallomását).

A nemlétező autótartályok eladására vonatkozó állítólagos szerződést Anton Dumitriu a „Meropa”-vállalattal köti meg, amelynek cégere alatt már hosszabb ideje dolgozott.

A „Meropa” kötelezi magát, hogy a „Creditul Minier”-vállalatnak 50 autótartályt szállít, amellyel soha nem rendelkeztet és amelyet soha nem rendelkez meg legyártásra a Ford-műveknél.

A banda a „Meropa” útján 1 millió 85 ezer francia frankért adta darabját az autótartályoknak, jóllehet az autótartályok piaci ára akkor csak 503.207 francia frank volt.

Ezt a botrányos, kétszerezésnél is magasabb árat, azért állapították meg a banda tagjai, mert céljuk és a hátuk mögött álló tőkések célja nemzetgazdaságunk kifosztása volt.

Ahhoz, hogy a fiktív kölcsön összegét minél magasabbra szabhasák meg, az „árat” el kellett túlozni. A fiktív kölcsönnek fedeznie kellett a vételt és a jutalékok összegét, amelyet nemzetgazdaságunk meggyűzői érdekében dolgozóknak, akik a maguk részére is jelentős haszon biztosítására gondoskodtak, fizettek ki.

Amint azt Anton Dumitriu —

A „Cremifraro” részvények elzálogosítása

képpen nem is érdekelnék minket, mert a valóságban nem léteznek. De ugyanakkor elzálogosították a sóvárgott „Cremifraro” részvényeket is, amelyeket Soneriu egy diplomáciai bőröndben vitt ki az országból.

Ezeket a részvényeket a lichtensteini Állami Banknál helyezték le, és ugyanakkor felhatalmazást is aláírtak Soneriu nevére. A banda azonban nem elégedett meg ennyivel. Hogy a „Creditul Minier” külföldön lévő további értékségeit megszerezhesse, felhasználta Anton

nak vagyonállományát.

Anton Dumitriu római útjáról 1947. január 20–22. között visszatér Párisba, hogy nyélbeüsse a „Meropa”-val aláírt állítólagos szerződést, amelynek célja a „Cremifraro” részvényeinek elidegenítése volt. Ugyanakkor a szerződés súlyos következményekkel járó peres eljárás veszélyének tette ki a „Creditul Minier”-t. Dumitriu a perből származó jövedelmekből akarta külföldi értékségeinek vagyonát gyarapítani.

akit ez ügyben kihallgattak — maga is bevallja, az úgynevezett szerződések értelmében 120 ezer svájci frankot kellett volna fizetnie jutalék címén azoknak, akik a vételt Anton Dumitriu Párisban tett első látogatása alkalmával kezdeményezték. Már akkor, amikor a vételt annak a meghitelzésének hiánya miatt nem lehetett létrehozni, melyet a ratifikálatlan svájci kölcsönnek kellett volna rendelkezésére bocsátania.

50.000 svájci frank személyes hasznát biztosított magának Ion Soneriu az úgynevezett szerződés aláírásakor, Anton Dumitriu szintén gondoskodott 50.000 svájci frank hasznáról, melyből — mint Radu Xenopol állítja — készpénzben meg is kapott 48.000 svájci frankot.

Ehhez járulnak még apró, 5000 frankos baksisok, melyeket Artareanu és Udrea bandájának rendelkezésére bocsátottak, hogy ezek Anton Dumitriunak az országba való visszatérésekor ne támasszanak nehézséget.

Radu Xenopol rámutatott arra, hogy Artareanunak ki is fizettek 5000 svájci frankot és Ion Udreának 5000 svájci franknak megfelelő bejösszeget, azonban Udrea csak ezer svájci frank vételt igazolta.

A jelzáloghitel-szerződést a banda által ad-hoc összeállított „Valor Investment Company Institut” röviden „Valor” nevű társasággal 1947. január 31-én megkötötték és ezen a napon az úgynevezett szerződéseket Vaduzban alá is írják.

Annak ellenére, hogy a „Valor”-társaság mindössze 20 ezer svájci frank alaptőkével jött létre mégis arra hivatkozik, hogy a társaság megalakulásának napján 1 millió 950.500 svájci frank kölcsönt vett fel, melyet Anton Dumitriu készpénzben kapott meg, a felesleges és nemlétező autóciszternák kifosztására.

A valóság az, hogy ezt az összeget meg sem kapták, mert nem tudták azt felhasználni, hiszen a „Meropa”-val kötött autóciszternák „vételére” vonatkozó szerződés alapítan és nemlétező volt.

Dumitriu aláírását, valamint egy harmadik vállalattal kötött úgynevezett közlejtészállítási szerződést, amelyet ugyancsak a banda 1947. január 31-én Vaduzban készített, két óra leforgása alatt, ameddig az egész rablási művelet tartott. Ezt a harmadik vállalatot „Syndicat d'Etudes pour l'Importation et l'Exportation”-nak, rövidítve „Siplex”-nek nevezték.

Ennek az úgynevezett szerződésnek nem is az volt a célja, hanem tényleges export jöjjön létre, am-

lyet valóságban nem is valósíthat meg, hanem az, hogy későbben elképesztő eljárást indítsanak a „Creditul Minier” ellen és ugyan csak Vaduzban megszerzett bírói ítélet alapján megkaparintassák a „Creditul Minier” összes külföldi érdekeltségét.

Ennek a harmadik úgynevezett szerződésnek pontjai szemérmertlen ségben túlhaladják az előző két szerződés pontjait is.

Anton Dumitriu és Xenopol eltírtok a külföldi ügyfeleket

Sőt, Anton Dumitriu és a banda még csak azt sem állapította meg, milyen termékeket kíván szállítani és teljesen a vásárló társágra bízta, hogy az összes kőolajtermékeket feltüntető listáról válasszák ki a szállítandó áru fajtáit.

Anton Dumitriu körülbelül két és fél hónap mulva visszatért az országból a kirabolt „Creditul Minier” majdnem teljes külföldi vagyonával.

Anton Dumitriut az a cél vezérelte, hogy az aláírt kötelezettség-vállalása ismeretlen módon a „Creditul Minier” előtt és így a határidő be nem tartása folytán érvénybe lépjenek az úgynevezett szerződés vonatkozó pontjai, vagyis a soha nem ka-

Annak érdekében, hogy a nemlétező 50 gépkocsiszertana kifizetésére vállalt ugyancsak nemlétező 1,958.500 kölcsönt megfizethessék, Anton Dumitriu a „Creditul Minier” nevében törvénytelenül kötelezettséget vállalt, hogy az úgynevezett kölcsön- és záloglevélben megállapított összeg értékéig kőolaj-termékeket szállít.

Bár Anton Dumitriu abból az úgynevezett szerződésből, amelyet közben a „Creditul Minier” „Apir”

pojt 1.958.500 svájci frank azonnali és teljes visszafizetésének kötelezettsége, eljárást indíthat, annak a vállalat ellen, amelynek eredményeként a „Creditul Minier” külföldi vagyonát teljes mértékben elrabolhatják. Anton Dumitriu nem hozta a társaság tudomására az általa aláírt úgynevezett szerződéseket, amelyeknek megkötését azonnal, az állítólagos aláírás napján közölnie kellett volna és ezáltal elérte a kívánt célt: a határidő lejártát.

Radu Xenopol, aki már 1947 januárja óta az országban tartózkodott, szintén nem hozta a „Creditul Minier” tudomására az Anton Dumitriu által aláírt úgynevezett megegyezéseket.

A szélhámosságok végcélja

A banda működésének eredménye a három úgynevezett szerződéssel kapcsolatban a következő:

A „Velor” cégjegyzés mögött működő banda a kölcsönvisszafizetésének elmulasztása címén perbe fogta Vaduzban a „Creditul Minier”, amelyet arra köteleztek, hogy azonnal fizesse meg az 1.958.500 svájci frankot kitevő összeget az utána járó kamatokkal, a per-költséggel és az ügyvédi tiszteltdíjjal egyetemben, ami összesen több mint kétfélmillió svájci frankot tesz ki.

A végleges ítélet alapján a banda teljes egészében elérte azt a célt, amelyért úgy a maga, mint a kiszípolozó burzsoázia és földesurak érdekében dolgozott: követelik a kézzizálog felszámolását, az 1 milliárd frankos frank értékű 70.000 darab „Cremifranco” részvény árverésen történő eladásával.

Az árverésen ugyanezeket a részvényeket ugyanaz a banda szerezte meg egy negyedik fiktív vállalat, a „Merona” cégjegyzés mögé rejtőzve. Ezt a vállalatot is erre az alkalomra alapították a banditák vaduzi sárfészkében, pontosan azon a napon, amikor a „Cremifranco” részvényeket árverés alá bocsátották.

Sőt mi több, a bandita-csoport azzal is megpróbálkozik, hogy megkaparintassák a „Creditul Minier”-nek azokat a részvényeit, amelyek a vállalat részesedését képviselik a római „Apir” vállalatban. Ezeket a részvényeket egyébként Anton Dumitriu szintén eladta a „Fiat” társaságnak, de később mégis visszakerültek a „Creditul Minier” birtokába.

Ezzel a fogással egyidejűleg a banda a „Sepiex” cégjegyzés alatt nept indít Vaduzban a „Creditul Minier” ellen, hogy fizesse meg neki az állítólagos károsodását, ami azért érte, hogy nem teljesítették a kőolajtermékek

érdekeltségének eladására vonatkozó Rómában a „Fiat” társasággal kötött, nagyon is jól megértette a szállítási szerződésekben megállapított szokott kereskedelmi kikötéseket a szállítás időpontjának és az ár megállapításának viszonyára vonatkozólag, mégis kötelezte magát, hogy az 1947 januári árfolyamon szállít kőolajtermékeket és nem az áru birtoklásának időpontjához érvényben lévő árakon.

Ezekről az úgynevezett szerződésekéről a „Creditul Minier” csak közvetett úton, 1947 júniusában értesült, amikor Radu Xenopol „Cominvest” nevű cége, amely magára vállalta az export-kötelezettség teljesítését, értesíti a „Sepiex” céggel kötött úgynevezett szállítási szerződésből ráháruló kötelezettségekre.

Közben a „Creditul Minier” teljes tájékozatlansága folytán 1947 április 25. és 1947 május 25-én lejárt a fiktív 1.958.500 svájci frank kölcsön visszafizetésének határideje, az egész összeg egyszerre vált esedékessé, anélkül, hogy a vállalat egyetlen fillért is kapott volna az állítólagos kölcsönből.

közben Párisból Rómába látogatott el.

Rómában Anton Dumitriu a „Fiat” társasággal folytatott tárgyalások alapján „eladja” ennek a társaságnak a „Creditul Minier” érdekeltségét a római „Apir” kőolajtársaságnak. Kivonatolatosan közöljük a római fióknál szolgáltatott teljesítő Morero mérnök jelentését, amelyet 1947 május 23. kelettel a bukaresti „Creditul Minier”-nek küldött.

„A szerződés tartalma fájdalmas meglepetést jelentett számunkra, mivel az eladási ár minden kétséget kizáróan alatta van az „Apir” társaságban lévő részesedésük valóságos értékének. Megítélésünk szerint a pénzelértéktelenedés nyomán beálló áringadozások e korszakában és figyelembe véve a behozatali engedélyt, a megállapított ár kb. egynegyedét képviseli az önököt megillető részesedés valóságos értékének.”

A „Creditul Minier”-nek az „Apir” vállalatban lévő részesedésére vonatkozó úgynevezett eladási szerződés magyarázatát, beleértve az olaszországi hivatali engedély elvesztésével járó súlyos következményeket, abban a levélben találjuk meg, amelyet a „Fiat” társaság pontosan az úgynevezett eladási szerződés napján, vagyis 1947 január 17-én, Anton Dumitriuhoz személyesen intézett, amelyben igazolta a vele megállapított kötelezettségeket.

„Mai megállapodásunk értel-

mében, amely szerint átengedi nekünk a vállalata birtokában lévő „Apir” részvény-pakettet, közöljük, hogy a fentjeztett részvényeknek az Ön által történő átadásakor a „Fiat” vállalatnak, önnek 55.000.000 olasz lírát fizetünk ki.”

Ime a jutalék, amelyet Anton Dumitriu zsebre vágott, amikor elvesztette a „Creditul Minier”-nek a római fiókjánál lévő aktíváját. A részvényeket 120 millió olasz líráért, vagyis a tényleges érték negyedéért bocsátotta eladásra és emellett 55.000.000 líra egyéni hasznot biztosított magának.

Nem érdektelen Anton Dumitriunak az a tevékenysége sem, amely abból állott, hogy vala, hányszor megjelent valamelyik fiókvállalatnál, az utazási költség ügyvével magához vette az illető vállalat egész készpénzkészletét.

A „Creditul Minier”-hez Bukarestbe érkező jelentésekből kintünk, hogy Anton Dumitriu a következő összegeket vette fel és használta saját céljaira:

4.412.321 francia frank a párisi fióktól, amelyben befoglaltatik az az 500 ezer frank is, amelyet Anton Dumitriu a néhány nappal azelőtt 200 ezer frankért felajánlott gépkocsit megvásárolta.

651 ezer cseh korona a prágai fióktól.

1.930.091 olasz líra a római fióktól.

3072 holland forint a rotterdami fióktól.

„Azok a pénzüsszegek, amelyeket Anton Dumitriu a fiókoktól felvett — mondotta Funica Minovics tanu — a „Creditul Minier” vagyonát képezték és ezeket csakis a „Creditul Minier” felhatalmazásával és Nemzeti Bankunk, valamint az illető ország állami bankjának előzetes jóváhagyásával lehetett felhasználni.

Ime, hogyan tékozolta az üzérbanda és hogyan tulajdonították el az országunkbeli nagytőkések képviselői a „Creditul Minier” vagyonát külföldön, hogy alapot teremtsenek egy külföldi áruló politikai akció számára.

A büntető perrendtartás 218. szak., valamint 1948. nov. 23. törv. és a 285/1947. törv. 3. szak. alapján, elrendeljük fenti vádlottak letartóztatását és törvény elé állítását.

Kérjük a tábla elnökét, hogy az ügyben a következő tanúk kihallgatását rendelje el:

1. Simons Lassersons.
2. Furnica Minovici mérnök.
3. Gauca Constantin, Damascchin Constantin, Maziliu Nicolae, Zima Traian, a „Creditul Minier” tisztviselői, Vrabiescu Gheorghe mérnök és Tiganus Vasile, Brazi községbelei lakosok, Negreanu Nicola, Obrezanu Stelian, Marga Josef, Beretche Maniu és Sorete Gheorghe prahovamegyei Moreni községbelei lakosok.

Hivatásból megidézendők az Állami Bank mint magánvádló és a „Creditul Minier” vállalat mint panaszos.

Mellékeljük a 4. számú vizsgálóbírói vizsgálatának jegyzőkönyveit.

1949 május 20.

Adrian Dumitriu s. k.

főügyész.

I. Volculescu s. k.
törvényszéki főjegyző

A Zsidó Demokrata Bizottság

temesvári szervezetének kulturesoportja

május 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Állami Színházban

művésziműsort rendez

BELÉPÉS DIJTALAN!

Nőmunka a szocializmus építésének szolgálatában

Újjászervezték az UFDR. körzetek vezetőségeit

A második és negyedik körzetek élére munkásnőket választottak

Az elmúlt napokban, rendkívüli plenáris gyűlés során, az UFDR megyei szervezetének második és negyedik körzete élére új vezetőséget választottak. A gyűlésen az UFDR megyei bizottságának tagjain kívül, a szervezet alapaktíváinak tagjai, a város üzemének és gyárainak számos munkásnője, a „Vörös Lobogó”, „December 30”, a „Férfarul” és más gyárak dolgozó női vettek részt. Ugyancsak jelen voltak a RMP megyei bizottságának küldöttei, az MNSz, az Ekésfront és a „Vöröskereszt” képviselői.

A gyűlés az UFDR megyei székhelyén, az előadóteremben folyt le, amelyet ez alkalommal művésziesen díszítettek képekkel, jelzavakkal és zászlókkal. Az ülést Lefter Anica nyitotta meg. Miután ismertette a gyűlés célját, átadta a szót Ionescu Anának az UFDR megyei szervezet titkárnak.

Ionescu Ana titkár beszédében a bírálat és önbírálat szellemében boncolgatta a megyei szervezet eddigi működését és felsorolta, az elért eredmények mellett a hibákat is. Az UFDR megyei szervezete, szervezési, kulturális és segélyezés terén, úgy a városban, mint a megyében egész sor sikert ért el.

A működés közben felmerült hiányosságok legnagyobb részét a régi vezetőségnek tudhatók be, amelynek nem sikerült a munkát teljes mértékben átadni és ahol egészségtelen légkör uralkodott. Egyes körzetek vezetőségében túlnőttek a kispolgári elemek, akik a szocializmus módszereit használták és még nem felelő családi légkört teremtettek.

A régi vezetőség ahelyett, hogy lekpeztek volna a munkásosztálytalal ellenséges elemeket, a karrieristákat, a tisztességtelenségeket támogatták őket és felelős állásokat bíztak rájuk. Még amiután felhívták a vezetőségek figyelmét, hogy változtassák meg a hibás viselkedésüket, akkor sem tudtak kispolgári felfogásuk miatt hibáiktól megszabadulni, ami pedig összeegyeztethetetlen a szervezetben elfoglalt szerepükkel. Ionescu titkár hangsúlyozta a körzetek vezetőségei átvezetése szükségességét. Kitiűntetett munkásnőket kell a vezető helyekre választani, akik szívvel-lélekkel a munkásosztály mellett állnak jobb jövőért folytatott harcukban.

Ezután Palásti Etelka felolvasta az UFDR megyei vezetőség új tagjainak névsorát. Ezek a következők: Ionescu Ana, titkár; a CAM munkásnője: Lefter Anica tiszviselőnő; Marcu Persida, a „December 30” gyár szövömunkásnője; Palásti Etelka, ugyancsak a gyár munkásnője; Pap Franciska, tiszviselőnő; Branzei Natália, háztartásbeli; Dragan Elena földmunkásnő és Oarcu Magdalena földmunkásnő.

A második körzet élére kerültek:

Lazarescu Elisabeta, titkár, a „December 30” gyár munkásnője; Hirsch Magdalena; Netin Aurelia; Svaico Emilia és Schiller Margit.

A negyedik körzet új vezetősége: Lazar Elena titkár, munkásnő; Pintér Magda; Balica Ana; Szarvadi Iboly és Bucurescu Tula.

Az új vezetőségeket nagy tapsal és éljenzéssel fogadták.

A továbbiakban Palásti Etelka gyökéresen analizálta a második és negyedik körzet volt titkárnőinek hibáit. Ezek kispolgári felfogású elemekkel vettek körül magukat és elszakadtak a munkásnők tömegeitől.

Az UFDR, amely soraiiban foglalja a városi és falusi kétkézi és ételmiségi dolgozó munkásnőinek tömegeit, politikai tömegszervezet, amely tevékenységét a Román Munkáspárt irányításával folytatja és tevékeny részt vesz a szocializmus felépítésében.

Természetes, ha elszakadnak a tömegektől és nem őszinte,

karrierista kispolgári elemekkel veszik körül magukat, a szektorok titkárnői nem tudták teljesíteni feladataikat.

Palásti Etelka a jelenlévők lelkes ünneplésében közben azzal fejezte be beszédét, hogy a Román Népköztársaság dolgozó nőinek követniük kell a szovjet nők nagyszerű példáját, akik az egész világ nőinek elharcosai.

A hozzászólásokra sok aktivistánő jelentkezett, munkások és háztartásbeliek, akik örömmel adtak kifejezést az UFDR vezetőségének újjászervezése miatt. Ugyanakkor kijelentették, hogy készek sokkal nagyobb lendülettel dolgozni és mindent támogatni az új vezetőségért.

Véget nem érő tapsal fogadták Csizmas Darinca, a „December 30” gyár munkásnőjének szavait, aki arról beszélt, mily hálvtelenül viselkedtek a volt vezetőség tagjai: az egyszerűen öltözködött munkásnőkkel szemben. Györfi Ilona a „Fé-

farul” gyár minősített lakatos a Munka Erdmrenddel kitüntetett munkásnő, felhívta az új vezetőség figyelmét a vidéki szervező munka hiányosságaira és kérte az anya- és gyermekvédelem munkájának megteremtését.

Az új vezetőség tagjai közül Lazar Elena, Lazarescu Elisabeta, Bucurescu Tula, Netin Aurelia és Pintér Magda kötelezettséget vállaltak, hogy a legnagyobb határozottsággal harcolnak a nőtömegek mozgósítása érdekében, hogy résztvegyenek a Párt által kezdeményezett akciókban, amely a munkásnők érdekeit szolgálja. Lendülettel és járhadatlanul fogunk harcolni — mondták — a békéért és a szocializmus felépítéséért hazánkban.

Mihu Gheorghu, a Román Munkáspárt küldötte szólalt fel ezután. Hangsúlyozta, hogy a RNK nőinek a szovjet nők nagyszerű tulajdonságait kell elsajátítaniuk, akik szorosban állnak a nagy Szovjetunió Kommunista (b) Pártja mellett, hozzájárulnak a kommunizmus felépítéséhez a Szovjetunióban és ugyanakkor a világ összes nőjének élén állnak a békéért és jobb jövőért folytatott harcban.

A plenáris ülést, mely lelkes hangulatban folyt le az Internacionális Szocializmus felépítéséről szóló beszédével fejezték be. A jelenlévők lelkesen éltették a Román Munkáspártot.

A való élet megismerésére oktatják a jövő tanítónőit

„A gyermekeket a proletár nemzetköziség szellemében kívánom nevelni” — mondja az egyik tanítónőjelölt

Az aradi pedagógiai leány tanintézet folyósóján Arlus-sarok és fali ujság. A tanulók írták, a tanulók olvassák és a cikkek híven tükrözik a növendékek lelkiállását. Az egyik cikk a Munkásifjúsági Kupáról szól, a másik pedig a szovjet sportról. „Erőszakkon távolfartottak eddig minket a Szovjetuniótól, — írja Tóth Erzsébet növendék, — mindenféle hazug rágalommal igyekeztek előtűntetni, ifjak előtt a szovjet emebereket a legrosszabb színben

feltűntetni. És okkal félték velünk megismertetni a szovjet tudományt, gazdaságot és kultúrát, mert abban a percben, ahogy megismertük, elszakíthatatlan kapcsolat jött létre közöttünk.”

Ez a néhány szó elmond mindent. A gyermek lelkeket megfertőző régi tanítás helyett, a való élet ismereteire oktatják a jövő tanítónőit, akik jó felkészüléssel teljesítik majd feladataikat.

növendékeivel, — mondja. — Együtt tanulunk román és magyar szindarabokat, népi táncokat és énekeket. Román betűkkel/írjuk fel a táblára a magyar szöveget és a fiúk úgy tanulják meg.

Sok közülük egyetlen szót sem tud magyarul, de azért nagy szeretettel és odaadással tanulja a magyar darabokat és a magyar népi táncokat.

Amikor betanultunk egy műsort, felváltva román, vagy magyar községekbe megyünk játszani, hogy a dolgozó parasztság között terjesszük a kultúrát.

Vasárnap a kultúrcsoport Szapárligeten játszott, magyar műsorral. A román pedagógiai fiú tanintézet kultúrcsoportjának tagjaiból külön zenekar alakult, így zenekarral is rendelkezünk.

A diáklányok arcáról határozottság és a jövőben való bizakodás sugárzik. Egymással versenyezve tanulnak, igyekeznek minél többet tudni, mert tudják, hogy tanítóik nem a sovinizmus mérgecsiréit vetik el fogékony lelkükbe, mint az a multban történt, hanem a marxi-lenini ideológia igazságait tanítják, amelyet elsajátítva azután ők is tovább adnak majd.

(I. h.)

Ügyeletes gyógyszerláda:

PÉNTEK: 3. számú állami gyógyszerláda (Eminescu ucca), 4. számú állami gyógyszerláda (a vasútállomásnál), 6. számú állami gyógyszerláda (textilgyár-nál), 7. számú (Ujarad).

A munkásoké a jövő ...

Az egyik tanteremből fiatal, frissen csengő énekhangok hallatszanak: „A munkásoké a jövő...”

Az utolsó évfolyamot végző IV-ik osztályban figyelmesen hallgatják az előadást a növendékek.

A klasszikus lélektanról, a régi idealista lélektan alapvető elmondásairól és a mai lélektanról, amely a realizmuson alapszik, tehát egyedül helyes és egyben tudományos.

Az osztályterem falán a négy nagy tanítómester: Marx, Engels, Lenin és Sztálin arcképei néznek a diáklányokra, akik olyan nagy igyekezettel és szeretettel sajátítják el nagyszerű tanításait.

A népi demokrácia tanügyi reformja óta — mondja Nagy Iren tanuló — nagy változás történt a mi iskolánkban is. Addig csak elméleti dolgokat tanítottak, ma azonban már a gyakorlati kérdésekre fektetnek főszűlyt, ami szoros kapcsolatban áll az élettel és ezt mint tanítók majd jól felhasználhatjuk.

A filozófiából megtanuljuk Marx ideológiáját, amely mindenkor utmutatóul szolgál számunkra és eszerint tanítjuk majd a reánk bízott gyermekeket.

Megismerjük az Alkotmányt és megismerjük a demokratikus törvényeket.

Ez előtt a polgári-birtokos osztálynak nem volt célja megismertetni a néppel az Alkotmány törvényeit, mert még a szűken mért „jogokat” is elkobozták.

A proletár nemzetköziség szellemében

Schrodt Éva a harmadik felső osztály növendéke arról a munkáról beszélt, amely rá, mint tanítónőre vár.

„A gyermekeket a proletár nemzetköziség szellemében Marx—Lenin tanításai szerint akarom majd nevelni — mondja. — Kötelességemnek érzem, hogy a proletár erkölcsöt megismertessem velük, nemcsak elméletben, hanem úgy, hogy élettel mintegy mintaképpül szolgáljak előttük. A gyermekeket a közösségi életre, munka szeretetre kell tanítanunk.” Högyes Róza IV-ik osztályos tanuló az iskola kultúrelteréről beszél.

— Közös a kultúrcsoportunk a román tannyelvű pedagógiai intézet fiú

Ha a munkásköltő tolla akadozik is még...

A „Sahia” írói kör május 17-iki ülésén felolvasták Lada Ilona, a „December 30” gyár fonódájában dolgozó munkásné „Ne félj gyermekeim” című versét, amelyet eredeti formájában lekötöttünk azzal, hogy bírálatára visszatérünk. Már több ízben hangúlyoztuk, hogy a verselő munkás a maga kiforratlan íráskészségével, tulajdonképpen a népi kultúra társadalmat átalakító harcának katonája. Nem a régi értelemben vett író. Nem a „magasabb” művészet „kiválasztottja”. A munkásköltő a dolgozók hangját hallatja és büszkéket lehetünk rá, hogy versben fejezi ki érzéseit. Ez a legnagyobb és egyben döntő fontosságú értéke minden munkásíró verseinek.

Lada Ilona verse távol áll attól, hogy az úgyszóvezett „irodalmi” követelményeknek megfeleljen. Rímében, kifejezési módjában, szerkesztésben egyaránt kezdetleges még, — de vers! A munkás lélekének hangja. Költői hang, mert szép akarja kifejezni mindazt a csúfságot, amelyet a dolgozók ellen elkövetett a polgári társadalmi rend. Talaja az emberi érzés és szavai az egyszerű ember mondanivalóját fejezi ki. Lada Ilona verse több, mint valamilyen rutinosan megírt költői mű, mert ígért, mert a holnap értelmiségének jelentkezése.

Lada Ilonának és többi munkásíró társának is csiszolódnia, fejlődnie kell. Meg kell szokniok, hogy érzelmüket kerekbb értelmi formába öntsék. A „Ne félj gyermekeim” című versben két fontos tényező uralkodik: az élmény megrázó ereje és a vers kifejezési forma keretése. Már pedig ez az, ami íróvá avatja az embert. A többi gyakorlat és tanulás kérdése. Ez pedig elérhető. Éppen ennek érdekében nézzük meg közelebbről magát a verset.

Az első szakasz még magán viseli — és ez érvényes a többi szakaszokra is — a rimkeresés nehézségét. Lada Ilona verset akart írni, mert úgy érezte, hogy ez a legmegfelelőbb formája mondanivalójának. De a rimeknek természetükből kell lenniök, az ütemnek lüktetőbbnek, szabályosabbnak kell lenniök. De ki tanította volna meg a munkásírókat, hogy mi az a versláb és mi az az ütem. A mondanivaló azonban tömör, kevés szóval fejezi ki az élményt és szinte látni enged az elmondott jelenetet. A második szakasz bizonyos kifejezési zavart mutat. Összekéri a jelen és múlt időt, ami fogalomzavarra vezet. Különben is a szereplő szemlével cselekvése nem eléggé meghatározott és éppen ezért csak nehezen lehet megérteni, hogy ki mit tett a leírt jelenetben.

Arcul ütve őt, én szörnyet sikoltottam
S anyám halkán suttozta, ne félj
[gyermekem]

— írja a munkásköltő, de csak az érzésünk diktálja, hogy ki ütött, mert a mondathól inkább az tűnik ki, hogy a gyermek ütötte meg anyját, holott nyilvánvaló, hogy a rendőrkopó támadt a munkásnőre.

Művelődés

Mihail Beniuc az aradi Puskin-ünnepségeken

Holnap a fővárosból Aradra érkezik Mihail Beniuc kiváló író és költő, az Írószövetség titkára, aki vasárnap délelőtt részt vesz a Kulturpalotában rendezendő Puskin-ünnepségen, ahol „Puskin a nép költője” címen tart előadást. A neves román író nagyvonalú előadásában smerteti a nagy orosz költő életét, költészetét és annak rendkívüli jelentőségét. Mihail Beniuc előadása valóban rendkívüli irodalmi esemény és azt érthetően nagy érdeklődés előzi meg. A magas színvonalú ígérkező előadást művészi műsor követi, amelynek keretében az aradi színház tagjai Puskin-verseket

szavalnak. A kulturpalotai ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődik és azt az ARLUS aradi fiókja rendezi. Ezután az ünnepelő közönség részt vesz a „Puskin” ucca felavatásán.

Junius 2-án nyílik meg a Perenyáiban a „Puskin” Népi Atheneum. A megnyitó ünnepségen Nicu Ioan tanár román nyelven, Balla Károly, a Jövő felőlős szerkesztője pedig magyar nyelven tartanak előadást az oroszok legnagyobb költőjéről. Junius 6-án — Puskin születésének 150-ik évfordulóján — a színházban rendezik meg a jubiláris ünnepséget, amelynek szónoka Belle Petre, a megyei ideiglenes bizottság elnöke.

Titkos iratok

Szovjettfilm bemutató magyar feliratokkal a Poplar mozgóban

1939-ben vagyunk. Moszkva uccáin Lenin mauzoleuma előtt nagy katonai parádé folyik. Felvonulnak a Vörös Hadsereg különböző egységei: gyalogosok, tengerészek, motorizált tüzérség, tankcsapatok. És míg a lelkes éljenzésközben a csapatok véget nem érő sorai elhaladnak, a levegőben megjelennek a légiflotta legújabb gépei, a nagysebességű felderítő gépek és nehézbombázók, Bogoljubov mérnök legújabb készítményei.

Minden szem az ég felé fordul. Csodálattal és elismeréssel tekintenek a sebesröptű, csillogó gépekre, miközben felhangzik a szovjet pilóták indulója:

„Csak feljebb, csak feljebb, mind csak feljebb,

Szállj magasra gépmadár,
A légszavár zengése zugja:
Még védjük Szovjet Hazánkat!”

Igen! Ezek a gépmadarak, a rengeteg tank és ágyú, mind mind egy cél szolgálatában állanak: megvédeni a Szovjet Hazát!

Nyugaton valahol háború folyik. Em

berek milliói nyögnek a súlyos léncok alatt és készülnek az újabb ágyúk, tankok, repülőgépek, hogy a világot romhalmazzá tegyék, hogy megsemmisítsék mindazt, amit az emberiség évezredekken keresztül megteremtett: a kultúra kincseit; s elpusztítsák a Szovjetuniót: a világ elnyomott népeinek felszabadítást hirdető világitó fáklyáját. Ezek számára nem elegendők a saját pusztító eszközeik. Meg akarják szerezni Bogoljubov mérnök legújabb repülőgépterzeit, hogy hódítási céljukat, „világháborúval” minél előbb elérjék.

Itt kezdődik a film, amelynek minden kockája érdekesítő és lebilincselő. De ellentétben a nyugati hasonló zsánéri filmekkel, itt nincsen egyetlen rejtélyes ismeretlen sem. Az első pillanattól kezdve tudjuk, hogy ki mit akar és kinek a számára dolgozik. A kémelhárítók egyszerű munkája itt nem egyes emberek ötletes csapdáira van alapítva, hanem a szovjetpolgárok millióinak éberségére. Ez

a film nem az egyéni tetteknek a dícsérlete, hanem az egész szovjet nép hősiességének bizonyítéka. Ők tudják csak igazán megvédelmezni országukat, mert náluk a hazaszeretet nem pusztán érzés, hanem üres szó; hanem a legmélyebb érzés, mert a haza és az egyén érdeke azonos, mert a Szovjetuniót ők teremtték meg és érettük van.

A kömek teleplezése a szemünk előtt folyik le. És ebben a munkában a füstötrepet a szovjet nép ébersége játssza.

Nemhiába sáhnajtozik a kudarc után az idegen állam követőjének vezetője: „Nyel még nem láttam. Itt nem lehet dolgozni.” Itt nem lehet megvesztésből senkit és nem lehet az éberséggel kijátszani. Az első gyanús jeire lelepkednek!

Anatol pedig, a szovjet kémelhárító tiszt, mikor küldetését befejezte és kiüntetésre terjesztik fel, ezeket mondja: „Egyszerű szovjet polgár vagyok. Számomra a Párt és a nép bizalma a legnagyobb kitüntetés.”

A levegőben felhangzik a repülőgépek berregése s mintha az induló dalamára suhannának tova:

„Szállj gépmadár, repülj tovább a földet

Barvegye te ötégu csillagod.

O, légy erős, hatalmas légiflotta

Megvédeni a Szovjet államot...”

(m. k.)

Szombaton és vasárnap: filharmonikus hangverseny

Bach három-zongorás hangversenye és Beethoven V. szimfóniája a műsor kiemelkedő eseményei

A Városi Filharmonia szombaton este 8 órai kezdettel tartja hangversenyt, amelynek szólistái Kurt Mild kitűnő szepeni zongoraművész, Adorján Márta és Kabdebó Marianne aradi zongoraművész, továbbá Baranyi Bella és Jedlicska János. A műsor kiemelkedő eseménye Bach háromzongorás hangversenye, amelynek előadása elé élénk érdeklődéssel tekintenek az aradi zenekedvelők. Amint ez a próbákön megállapítható volt, Kurt Mild, Adorján Márta és Kabdebó Marianne nagyszerű játékkal juttatják érvényre a különösen vidéken ritkán hallható gyönyörű zeneművet. A másik kiemelkedő műorszám Beethoven hatalmas V. szimfóniája, amelyet szintén jó interpretációban hallhatunk. Ezenkívül Bach Brandenburgi koncertje (No. 5) és Beethoven Leonóra nyitánya szerepel a műsoron. A zenekart Branzeu Nicolae vezényli. A hangversenyt vasárnap este 8 órakor megismétlik.

Az aradi ARLUS fiók

közi, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a KULTURPALOTA nagytermében

MIHAIL BENIUC író,

a R. N. K. írószövetségének titkára

„Puskin — a nép költője”

címmel méltatja a nagy orosz költőt.

Az előadást A. S. PUSKIN születésének 150-ik évfordulója alkalmából, a Puskin ünnepségek bizottsága rendezi az ARLUS és a R. N. K. Írószövetsége által.

Előadás után művészi- és kulturműsor az aradi Állami Román Színház színész-kollektívájának közreműködésével.

BELÉPÉS DIJTALAN!

A harmadik szakasz ugyanazt a hibát követi el:

„s felém tartva kézben levő

[fegyvert,

Anyám halkán felnyögött, én

[megértettem őt...”

Nyilvánvaló, hogy ki tartotta a fegyvert a homályos kifejezési mód azonban zavarólag hat. Ennek a versszaknak érdekessége magában a verssorokban összecsengő rímelés: „Anyám arcából folyt a vér, de a pribéknek nem volt elég”; — vagy „anyám halkán felnyögött, én megértettem őt...” Ezek a rímek talán a legszembek az egész versben, ütemük

lüktet, határozottan szépek.

A negyedik versszak talán a leggyengébb. A kifejezési mód nem természetes, a rím kedvéért „fel-lém” írja, pedig egészen biztos, hogy ezt soha nem használja Lada Ilona. Nehézkesek a további sorok, de ezeket is az érzés melege fűti át.

Egészben véve, ha a költő tolla akadozik is még, a lelke, a szíve versben dobog. Rendőrbrutalitásról, a sziguranakopók állati kegyetlenségéről versben írni, azt jelenti, hogy a munkásnőnek nem csupán ökolbe szorult a keze, de a munkásosztály által vívott harc

iránti szeretettel simul a tollra. Megvert régi típusú költők legfeljebb zokogni tudtak volna verssorokkal, de Lada Ilona úgy versel, ahogy az öntudatos munkás érez: magasraemelt fejjel hirdeti a harcot, amelyért szenvedett, amely győzedelmekkedett és amely számára ime megnyitotta a versírás lehetőségét.

Mert ez a legfontosabb. A munkás érzi a szabadságot. Életében gondolataiban, minden megnyilatkozásában egyaránt. Ezekről nem írhattak verset a kizsákmányoltak, ma versbe foglalják mondanivalójukat a dolgozók...

(b. k.)

Visinszkij szovjet külügyminiszter a párisi értekezlet harmadik ülésén is nagyhatású beszédet mondott

(Folytatás az 1-ső oldalról)

sítését határozza meg, amelynek részesei az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország. A három hatalom mind egyike legfőbb megbízottat nevez ki és ez az új bizottság a legfőbb ellenőrző szerv lenne, a washingtoni megállapodás szerint. Tehát a másik három külügyminiszter szerint a háromhatalmi ellenőrzés egy lépést jelentene előre: a nyugoldali ellenőrzés viszont szerintük egy lépést hátra.

Ime ezek azok az okok, amelyeknek alapján a szovjet küldöttség nem tekintheti meggyőzőeknek azokat az argumentumokat, amelyeket az előző ülésen a szovjet küldöttség által beterjesztett javaslatokkal szemben, a szövetségi ellenőrző szerv helyreállításáról felhoztak.

Nyilvánvaló, hogy azért állnak ennek a szervnek helyreállítását, mert határozatait nem szavazattöbbséggel, hanem az egyhangúság elvének alapján kell hoznia. Ez a magatartás azonban elfogadhatatlan a szovjet küldöttség számára.

A szovjet küldöttség a régi alapokon javasolja a szövetségi ellenőrző tanács helyreállítását, a potsdami egyezmény alapján, annak az egyezménynek alapján, amelyet előző nap mindhárom külügyminiszter, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország részéről megerősített.

Ezután Visinszkij rámutatott arra, hogy amennyire megállapítható volt, Acheson előző napon negatív magatartást tanúsított a szovjet kül-

döttség azon javaslatával szemben, hogy egész Németország számára államtanácsot létesítsenek. A Szovjetunió külügyminisztere hivatkozott a szovjet javaslatra, amelynek értelmében a megszállási övezetekben, — úgy a nyugati, mint a keleti övezetben, — jelenleg működő német gazdasági szervek alapján létesülne ez az államtanács, mint Németország gazdasági és adminisztratív központja, a fentemlített hatáskörökben kormányténykedési működésű; a szövetségesek ellenőrző bizottságának legfőbb hatalmának fenntartása mellett.

A szovjet küldöttség javaslata egész Németország számára létesítendő államtanács szervezéséről egy lépést jelent előre, a Németország egységének megvalósítása útján.

Mert vajon megvalósítható-e Németország gazdasági és politikai egysége egyetlen központi német szerv létesítése nélkül? Jelenleg ilyen szerv nem létezik a valóságban. Viszont ebben az esetben, hogy mondható, hogy ilyen központi német szerv létesítése visszafelé tett lépést jelentenek.

Visinszkij ezután rámutatott arra, hogy a szovjet küldöttség ezekért az okokért tekinti javaslatát az egységes és egész Németországra kiterjedő hatáskörű központi német szerv létesítéséről valóban előre tett lépésnek, amely alkalmas, hogy Németország gazdasági és politikai egység-

gesítésének megkönnyítését biztosítsa.

Szólott arról is Visinszkij, hogy előző nap beszétek az ülésen, mi szerint nem lehet figyelmen kívül hagyni azt, ami már létezik és hogy a dolgok valódi állásából kell kiindulni. Ha ezt a szemrehányást a szovjet delegációnak tesszük, ez teljesen igazságtalan, mert a szovjet küldöttség tegnapi javaslat második szakaszának a) pontja világosan kifejti: létesüljön egész Németország számára államtanács, a nyugati és keleti övezetben jelenleg létező német gazdasági szervek alapján. Ezért nem korrekt, hogy a kérdést olyan világításba helyezték, mintha a szovjet küldöttség nem venné figyelembe a tényleges helyzetet, mint ahogyan tegnap az ülésen mondták és hogy a szovjet javaslat a régi állapotokra való visszatérést jelentené, tehát egy lépést jelentene vissza.

Visinszkij a szovjet küldöttség azon meggyőzésének adott kifejezést, hogy az általa előterjesztett javaslatok valóban ténylegesen előrehaladást jelentenek Németország egysége biztosításának útján. Éppen ezért a szovjet küldöttség fenntartja a Külügyminiszterek Tanácsa elé a tegnapi ülésen terjesztett javaslatát.

Az ülésen még felszólalt Acheson, az USA külügyminisztere; Schuman francia külügyminiszter; valamint Bevin, Nagybritannia külügyminisztere.

83 milliárd frank hiány a francia költségvetésben

PARIS. (Agerpress). A francia nemzetgyűlés megkezdte a kormány újabb pénzügyi terveinek megvitatását. Mint ismeretes,

a kormány újabb adókat akar kivetni a költségvetésben mutatkozó 83 milliárd frankos hiány fedezésére. A hiány legfőbb oka a vietnámi háború és a katonai kiadások növekedése. Gaston Augué kommunista képviselő a vita folyamán kijelentette, hogy a pénzügyminiszter már többször megígérte az 1949-es költségvetési egyensúly helyreállítását és ennek ellenére a kormány most újabb kölcsönt akar.

Augué hangsúlyozta, hogy ez a helyzet a fegyverkezési kiadások következtében állt elő és a francia nép ezt nem tűri tovább.

Franciaország gazdasági helyzete egyre rosszabbodik, a munkanélküliség növekszik, a dolgozók vásárlóereje egyre csökken.

Beszéde végén a képviselő követelte a katonai kiadások csökkentését és a kereskedelmi kapcsolatok felvételét a Kelet-európai államokkal.

Külföldi gyorsposta

OTTAWA (Rador). A kanadai statisztikai hivatal elismerte, hogy csupán Quebec vidékén 58.475 munkanélkülit tartanak nyilván. Ez a számadat a munkanélküliség 46 százalékkal való növekedését jelenti az elmúlt év alatt. A szakszervezetek ezzel szemben a Quebec vidék munkanélküliek számát százezerre becsülik. Ujskócia vidékén a munkanélküliek száma elérte a huszezeret. Ezek közül 1300 bányász az elmúlt héten bocsátották el egyetlen vállalatból. Ontario tartományban a munkanélküliek száma 63 ezer. Másrészt Kanadában a csődbejelentések száma az 1948-as évben 50 százalékkal emelkedett 1947-hez viszonyítva.

PEKING (Agerpress). Az Új Kína ügynökség jelentése szerint a pekíngi filmvállalat rövidesen a filmek készítéséhez kezd hozzá, hogy ellássa a felszabadított Kína mozgószínházait. A vállalat filmoperatőrjei a néphadsereg egységei mellett a folvermatban lévő különböző harcok jeleit örökítik meg.

Időjárásjelentés

Az Atlanti óceán felől egyre újabb enyhe légtömegek árasztják el Középeurópát. Ennek következtében folytatódik az enyhe és kissé szeles idő. Nálunk tegnap jelentősen emelkedett a hőmérséklet. Csütörtök délelőtt 24 fokos volt a meleg. Várható idő: Mérsékelt északnyugati szél, felhőátvonulások, egy-két helyen kisebb zápor, vagy zivatar lehetséges; a hőmérséklet alig változik.

Tip. „GUTENBERG”.

A rendőrség megtámadta a sztrájkoló olasz mezőgazdasági munkásokat

1.800 olasz földmunkás visszafoglalta a csendőrök által megszállt földeket

RÓMA (Agerpress). A France Presse jelentése szerint Scelba őrség letartóztatta. Ezenkívül madta a sztrájkoló mezőgazdasági munkásokat. San Severóban a munkakamara titkárát a rendőrség letartóztatta. Ezenkívül Casavecchio vidékén 43 sztrájkoló munkást letartóztattak.

Andriában 1800 földmunkás visszafoglalta a csendőrök által megszállt földeket.

Casaleoneban, Verona tartományban, a sztrájkolók és a rendőrség összeütközése folyamán 30 munkást súlyosan megsebesítettek.

RÓMA (Agerpress). A France Presse jelenti, hogy a római szőlodák alkalmazottai szerda reggel sztrájkba léptek tiltakozásképpen, mert a tulajdonosok visszautasították béremelési kérésüket és nem akartak kollektív szerződést kötni.

Az angol kormány válasza még nem ismeretes Eisler kiadatására vonatkozóan

LONDON. (Agerpress) A Telepress jelentése szerint Gernhardt Eisler kedden másodszer jelent meg a londoni bíróság előtt.

A bíróság visszautasította a kaució ellenében kért szabadlábrahelyezését és így péntekig vizsgálati fogságban marad.

A mai napig még nem ismeretes az angol kormány válasza az amerikai kormány kiadatási kérésére vonatkozólag.

LONDON. (Agerpress). A France Presse jelentése szerint kedden este, amikor Aneurin Bevan egészségügyi miniszter a képviselőházban bizonyos

interpellációkra válaszolt a társadalom biztosító működésével kapcsolatban, a közönség közül egy hang megkérdezte: „Ha Ön, Bevan ur szocialista, mondja

meg, mikor fogják Eisler szabadon bocsátani?” Ezután röpítőket osztottak szét, amelyben kérik Eisler azonnali szabadonbocsátását.

Felszabadult Wusung városa is, Sanghajtól északra

SANGHAI. (Agerpress). A kínai néphadsereg felszabadította Wusung városát, Sanghajtól északra. A város elfoglalásával 150 ezer kuomintang katona utolsó visszavonulási útját vágta el. A felszabadító csapatok miután átkeltek a Huangho folyón, nyomultak be a városba.